400-01/19-01/002
580-06/88-2019-002

STRATEŠKI PLAN
AGENCIJE ZA ZAŠTITU TRŽIŠNOG NATJECANJA
za razdoblje 2020. – 2022.

Agencija za zaštitu tržišnog natjecanja (dalje: Agencija ili AZTN) osnovana je Odlukom Hrvatskog sabora od 20. rujna 1995. temeljem tada važećeg Zakona o zaštiti tržišnog natjecanja, a započela je s radom početkom 1997.

Agencija je pravna osoba s javnim ovlastima koja samostalno i neovisno obavlja poslove u okviru djelokruga i nadležnosti određenih Zakonom o zaštiti tržišnog natjecanja („Narodne novine", br.79/2009 i 80/2013; dalje: ZZTN), Uredbom Vijeća (EZ) br. 1/2003 od 16. prosinca 2002. o provedbi pravila o tržišnom natjecanju koja su propisana člancima 81. i 82. Ugovora o osnivanju Europske zajednice (Tekst značajan za EGP;SL L 1, 4. 1. 2003., str. 1-25; dalje: Uredba br. 1/2003) vezano uz primjenu članaka 101. i 102. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (SL C 115 od 9.5.2008.; dalje: UFEU), Uredbom Vijeća (EZ) br. 139/2004 o kontroli koncentracija između poduzetnika (tekst značajan za EGP; SL L 24, 29.1.2004. str. 1. – 22.; dalje: Uredba br. 139/2004), te podzakonskim aktima.

Agencija je pravna osoba s javnim ovlastima koja obavlja i poslove u okviru djelokruga i nadležnosti određenih Zakonom o zabrani nepoštenih trgovačkih praksi u lancu opskrbe hranom („Narodne novine", br. 117/17., dalje: ZNTP), a čijim je stupanjem na snagu, 7. prosinca 2017. godine, Agencija je postala tijelo nadležno za njegovu provedbu.

Iako ovlasti Agencije uređene važećim ZZTN-om implicite sadržajno obuhvaćaju poslove jedinog nacionalnog i općeg regulatornog tijela nadležnog za zaštitu tržišnog natjecanja na svim tržištima, Agencija važećim ZZTN-om nije izričito određena kao nacionalno opće regulatorno tijelo nadležno za zaštitu tržišnog natjecanja na svim tržištima. No, evidentno je da Agencija faktički obavlja poslove regulacije i nadzora tržišta kao nacionalno opće regulatorno tijelo nadležno za zaštitu tržišnog natjecanja i to na svim tržištima.

Agencija kao tijelo koje postupa u javnom interesu, ima značajnu ulogu u pogledu ostvarivanja cjelovite politike tržišnog natjecanja. U tom smislu primarna djelatnost Agencije pretpostavlja uravnoteženu i ciljanu primjenu tri ključna materijalno-pravna instituta tržišnog natjecanja: zabranu sporazuma između poduzetnika kojima se ograničava tržišno natjecanje, zabranu zlouporabe vladajućeg položaja i kontrolu koncentracija, i to kako na unutarnjem hrvatskom tržištu, tako i na unutarnjem tržištu Europske unije.

Nadalje, Zakonom o zabrani nepoštenih trgovačkih praksi u lancu opskrbe hranom proširena je nadležnost Agencije, pa je tako Agencija postala nadležna za vođenje upravnih postupaka radi utvrđivanja iskorištavanja značajne pregovaračke snage otkupljivača i/ili prerađivača ili trgovca u odnosu na njihove dobavljače nametanjem nepoštenih trgovačkih praksi, a s ovlaštenjem da po utvrđenju protupravnog postupanja i određivanju njegovog trajanja, zabrani svako takvo daljnje postupanje, odredi mjere, uvjete i rokove za otklanjanje takvog postupanja te utvrdi i izrekne propisane upravno-kaznene mjere.

Stupanjem na snagu ZNTP-a, značajno je proširena nadležnost Agencije, kao pravne osobe s javnim ovlastima, koja pored svojih izvornih ovlasti, propisanih ZZTN-om, postaje zadužena i za uspostavu, osiguranje i zaštitu poštenih trgovačkih praksi kojima se štite sudionici u lancu opskrbe hranom.

Agencija je stoga u Strateškom planu 2019. – 2021. proširila postojeći opći cilj te razradila dva potpuno nova posebna cilja koja su postavljena vezano uz nadležnost Agencije za provedbu ZNTP-a.

Ujedno, Agencija ovdje ističe kako je, u Strateškom planu 2019. – 2021., u odnosu na dosadašnje strateške planove koje je Agencija donijela, Agencija uvela novu metodologiju praćenja u smislu načina određivanja brojčanih pokazatelja koji predstavljaju polaznu i ciljane vrijednosti.

Navedeno se odnosi na razradu posebnog cilja koji je naveden pod točkom 1.1. "Provedba sustava mjera zaštite tržišnog natjecanja na hrvatskom tržištu i integriranje u sustav zaštite tržišnog natjecanja na unutarnjem tržištu Europske unije", u odnosu na postojeći način ostvarenja naveden pod točkom 1.1.1. "Ažurno rješavanje predmeta iz nadležnosti i djelokruga rada Agencije u odnosu na zaštitu tržišnog natjecanja". Dakle, Agencija je, počevši sa Strateškim planom 2019.- 2021., u dosadašnje pokazatelje polazne i ciljane vrijednosti uračunala i predmete notifikacija koncentracija zaprimljenih od strane Europske komisije u okviru rada u Europskoj mreži tijela za zaštitu tržišnog natjecanja (dalje: ECN mreži).

Tijelo koje upravlja radom Agencije je Vijeće za zaštitu tržišnog natjecanja (dalje: Vijeće), sastoji se od pet članova i to: Mladen Cerovac, mag. iur. predsjednik Vijeća, Vesna Patrlj, dipl. iur., zamjenica predsjednika Vijeća, mr.sc. Ljiljana Pavlic, članica Vijeća, dr.sc. Mirta Kapural, članica Vijeća i Denis Matić, dipl. iur., član Vijeća. Po isteku petogodišnjeg mandata članovi Vijeća mr.sc. Ljiljana Pavlic i Denis Matić, odlukom Hrvatskoga sabora, imenovani su u siječnju 2019. godine ponovno kao članovi Vijeća na daljnjih pet godina. Kao novu članicu Vijeća, na njezin prvi mandat, Hrvatski sabor imenovao je, u siječnju 2019. godine, dr.sc. Mirtu Kapural. Dosadašnja zamjenica predsjednika Vijeća, gđa Vesna Patrlj, u ožujku 2019. godine ponovno je imenovana članicom Vijeća od strane Hrvatskoga sabora te će tu funkciju obavljati narednih pet godina. Ujedno, gđu Vesnu Patrlj Vijeće je imenovalo zamjenicom predsjednika Vijeća u novom petogodišnjem mandatu.

Vijeće za zaštitu tržišnog natjecanja je tijelo koje kolektivno odlučuje u predmetima zaštite tržišnog natjecanja i u predmetima utvrđivanja postojanja nepoštenih trgovačkih praksi u lancu opskrbe hranom. Odluke se donose na sjednicama Vijeća, većinom od najmanje tri glasa, a za meritorno donošenje odluka na sjednici Vijeća mora uvijek biti nazočan predsjednik Vijeća ili njegov zamjenik i još najmanje dva člana Vijeća. Pri glasovanju nitko ne može biti suzdržan.

Predsjednik Vijeća kao osoba koja zastupa i predstavlja Agenciju, odgovara i za zakonitost njezinih odluka.

Vizija

Vizija Agencije je uspostaviti i očuvati djelotvorno tržišno natjecanje koje će poticati dugoročni rast i osigurati maksimalne koristi i dobrobit potrošačima te poticati poduzetnike na unaprjeđenje efikasnosti i inovacije, kako na unutarnjem hrvatskom tržištu tako i na unutarnjem tržištu Europske unije.

Vizija Agencije usmjerena je također i na uspostavu, osiguranje i zaštitu poštenih trgovačkih praksi kojima se štite sudionici u lancu opskrbe hranom.

Misija

Učinkovitim tržišnim natjecanjem potiče se stvaranje uvjeta za gospodarski rast, koji se temelji na konkurentnim tržištima, učinkovitoj alokaciji i korištenju ograničenih resursa, inovacijama i ulaganjima koja tome pridonose. Isto zahtijeva ne samo angažman Agencije, već i angažman svih državnih tijela u stvaranju jasnih i provedivih pravila koja reguliraju postupanja na tržištu, osposobljena tijela koja ta pravila provode i učinkovitu provedbu u praksi. Misija Agencije je pomoći tržištu da funkcionira dobro za potrošače, poduzetnike i gospodarstvo u cjelini otklanjanjem zapreka i slabosti.

Nova nadležnost Agencije proizašla iz ZNTP-a ima za cilj uspostavu, osiguranje i zaštitu poštenih trgovačkih praksi u lancu opskrbe hranom. ZNTP-om je stvoren pravni okvir unutar kojeg su taksativno određene zabranjene poslovne prakse, koje dobavljačima nameću trgovci, otkupljivači i prerađivači, zlorabeći svoju značajnu pregovaračku snagu, ujedno je propisan sustav upravno-kaznenih mjera na temelju koje će se ispraviti postojeće nepoštene trgovačke prakse, koje su poprimile formu uobičajenog poslovnog ponašanja i izjednačit će se neravnoteža u poslovnim odnosima između sudionika u lancu opskrbe hranom.

Od stupanja na snagu ZNTP-a, 7. prosinca 2017., do početka njegove pune primjene, 1. travnja 2018., Agencija je u suradnji s Ministarstvom poljoprivrede putem interaktivnih radionica, intenzivno radila na senzibilizaciji poslovnih subjekata-sudionika u lancu opskrbe hranom.

U predstojećem razdoblju Agencija će, uz postupanja u upravnim stvarima na temelju zahtjeva stranaka, provoditi istraživanje tržišta poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda, kao i testne analize na način da će po metodi uzorka zatražiti od najvećih trgovačkih lanaca, prerađivača i otkupljivača dostavu pojedinih ugovora, radi povjere njihove usklađenosti s odredbama ZNTP-a.

U situacijama kad budu utvrđene indicije za pokretanje postupka, Agencija će po službenoj dužnosti pokrenuti upravni postupak utvrđivanja iskorištavanja značajne pregovaračke snage nametanjem nepoštenih trgovačkih praksi, kao i postupak utvrđivanja postojanja uvjeta za izricanje upravno-kaznene mjere u pojedinačnim predmetima. Na temelju utvrđenih svih relevantnih činjenica i okolnosti vezanih kako uz način sklapanja ugovora, tako i cjelokupan sadržaj ugovora, Agencija će u svakom konkretnom predmetu donijeti meritornu odluku u smislu odredbi ZNTP-a.

Ciljevi

1. **Otklanjanje ograničenja koja sputavaju djelovanje sila tržišnog natjecanja i jačanje kulture tržišnog natjecanja te otkrivanje i otklanjanje postupanja koja predstavljaju nepoštene trgovačke prakse i uspostava poštenih trgovačkih praksi u lancu opskrbe hranom**

    1.1 Provedba sustava mjera zaštite tržišnog natjecanja na hrvatskom tržištu i integriranje u sustav zaštite tržišnog natjecanja na unutarnjem tržištu Europske unije

    1.2. Promicanje svijesti o koristi koju građanima donosi tržišno natjecanje i jačanje kulture tržišnog natjecanja

    1.3. Provedba sustava mjera propisanih za uspostavu poštenih trgovačkih praksi u lancu opskrbe hranom

    1.4. Promicanje svijesti o koristi koju sudionicima u lancu opskrbe hranom donosi propis o zabrani nepoštenih trgovačkih praksi sa svrhom uspostave poštenih trgovačkih praksi

Navedeni opći cilj usmjeren je na zaštitu tržišnog natjecanja kojim se nastoji uspostaviti i očuvati djelotvorno tržišno natjecanje koje će poticati dugoročni rast i osigurati maksimalne koristi i dobrobit potrošačima te poticati poduzetnike na unapređenje efikasnosti i inovacija. U tom smislu Agencija svojim djelovanjem otklanja ograničenja koja sputavaju djelovanje sila tržišnog natjecanja i jača kulturu tržišnog natjecanja. Ovaj pristup je usmjeren na preventivna djelovanja, otklanjanje i sankcioniranje svih oblika postupanja poduzetnika i države koji narušavaju tržišno natjecanje i protivna su interesima potrošača i poreznih obveznika.

Naime, politika tržišnog natjecanja najvažniji je instrument intervencije u privatnopravne odnose kojim se otklanjaju nesavršenosti tržišta koje su posljedica zabranjenih sporazuma poduzetnika, postupaka koje samostalno poduzimaju poduzetnici s velikom tržišnom snagom ili koncentracije gospodarskih resursa.

Navedeno valja uzeti u obzir osobito iz razloga što se propisi tržišnog natjecanja, s jedne strane, primjenjuju na svaku djelatnost gospodarske prirode, i, s druge strane, što od primjene tih propisa nisu izuzeti ni poduzetnici kojima je na temelju posebnih propisa povjereno obavljanje usluga od općeg gospodarskog interesa, poduzetnici koji su po svojoj prirodi monopoli koji ostvaruju prihod ili kojima je, na temelju dodijeljenih posebnih ili isključivih prava, povjereno obavljanje određenih djelatnosti.

U ostvarivanju općeg cilja Agencija provodi nacionalne propise i pravnu stečevinu Europske unije o zaštiti tržišnog natjecanja, za čiju je provedbu nadležna i u Republici Hrvatskoj. Time, u okviru šire europske dimenzije onemogućuje protupravna djelovanja poduzetnika i to osobito ona koji imaju najznačajnije negativne učinke na tržišno natjecanje, odnosno otklanja prepreke slobodi trgovine i pristupa poduzetnika tržištima drugih država članica. Ujedno, svojim djelovanjem Agencija utječe na mijenjanje ponašanja poduzetnika i njihovu svijest o potrebi usklađivanja njihovog ponašanja s propisima o zaštiti tržišnog natjecanja.

Osim ažurnog rješavanja predmeta, Agencija, podižući razinu svijesti o koristima tržišnog natjecanja i promičući kulturu tržišnog natjecanja, pridonosi razumijevanju problema tržišnog natjecanja u svim strukturama izvršne, zakonodavne i sudske vlasti, sudjeluje u

izmjenama propisa i informira državnu upravu, ali i širu javnost, o pojavnostima koje se odnose na zaštitu tržišnog natjecanja.

Pored iznesenog, navedeni opći cilj usmjeren je i na otkrivanje i otklanjanje trgovačkih postupanja koja predstavljaju nepoštene trgovačke prakse u lancu opskrbe hranom, kao i jačanju gospodarske kulture uspostavljanjem uvjeta jednakopravnosti i ravnoteže u poslovnim odnosima između sudionika u lancu opskrbe hranom.

Naime, u nedostatku relevantnog zakonodavstva, odnosno pravne regulative vezane uz suzbijanje nepoštenih trgovačkih praksi u lancu opskrbe hranom na razini Europske unije, politika uspostave poštenih trgovačkih praksi u tom lancu na nacionalnoj razini, je instrument intervencije u privatnopravne odnose kojim se otklanjaju zlouporabe značajne pregovaračke snage od strane trgovaca, otkupljivača i prerađivača u odnosu na dobavljače, koji se tradicionalno nalaze u slabijoj pregovaračkoj poziciji u nabavnom lancu poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda.

U tom smislu ZNTP-om su utvrđena pravila i sustav mjera za sprječavanje nametanja nepoštenih trgovačkih praksi, nepoštene trgovačke prakse u lancu opskrbe hranom čijim se nametanjem iskorištava značajna pregovaračka snaga otkupljivača i/ili prerađivača ili trgovca u odnosu na njihove dobavljače te ovlasti, zadaće i postupanje tijela nadležnog za provedbu navedenog zakona.

U ostvarenju općeg cilja u odnosu na zabranu nepoštenih trgovačkih praksi Agencija, kao provedbeno tijelo, postupa po odredbama ZNTP-a koje podrazumijevaju vođenje postupaka radi utvrđivanja činjenica i okolnosti vezanih uz utvrđivanje propisane visine ukupnoga godišnjeg prihoda trgovaca, otkupljivača i prerađivača, vođenje upravnih postupaka iskorištavanja značajne pregovaračke snage nametanjem nepoštenih trgovačkih praksi te u slučaju utvrđenja postojanja istog Agencija će sankcionirati osobe koje su povrijedile odredbe toga zakona izricanjem novčanih kazni kroz upravno-kaznene mjere. Agencija će također ocjenjivati opravdanost i dostatnost preuzimanja obveza i izvršenja mjera i uvjeta u predloženim rokovima koje bi predložile stranke u postupku, kojim mjerama bi se trebale otkloniti nepoštene trgovačke prakse.

Pored postupovnih ovlasti koje će Agencija koristiti u svrhu otkrivanja i otklanjanja postupanja koja predstavljaju nepoštene trgovačke prakse, Agencija će nastojati uspostaviti poštene trgovačke prakse u lancu opskrbe hranom kroz podizanje svijesti o tome što predstavlja nepoštenu trgovačku praksu te kroz svoja postupanja preventivno i represivno djelovati na postupanja sudionika u lancu opskrbe hranom. Osim iznesenog, u suradnji s Ministarstvom poljoprivrede, po potrebi će biti organizirane interaktivne radionice s adresatima ZNTP-a te strukovnim i komorskim organizacijama.

1.1. Provedba sustava mjera zaštite tržišnog natjecanja na hrvatskom tržištu i integriranje u sustav zaštite tržišnog natjecanja na unutarnjem tržištu Europske unije

Propisi o zaštiti tržišnog natjecanja prije svega usmjereni su na ostvarenje cilja gospodarskog prosperiteta i blagostanja potrošača. Ono što je ključno, u ostvarenju općeg cilja Agencije, je osigurati primjenu prava tržišnog natjecanja kao pretpostavke stvaranja uvjeta za učinkovito tržišno natjecanje među poduzetnicima. Time se stvara klima koja poduzetnike potiče na veću efikasnost u obavljanju njihovih djelatnosti te gospodarstva u cjelini, što doprinosi unaprjeđenju ravnomjernog, uravnoteženog i stalnog razvoja gospodarskih djelatnosti te unaprjeđenja kvalitete životnog standarda, što Agencija sustavno radi od svoga osnivanja.

Svojim intervencijama Agencija nastoji uspostaviti stvarno i djelotvorno tržišno natjecanje među poduzetnicima, odnosno očuvati onu strukturu tržišta koja omogućava dostatnu razinu natjecanja među poduzetnicima, koje ih potiče da svoje poslovanje unaprjeđuju u odnosu na svoje konkurente i da poboljšaju kreativnu inicijativu uvođenjem novih proizvoda na tržište i razvojem novih proizvodnih tehnika. Na opisani način, poduzetnici su pripremljeniji ne samo za funkcioniranje na nacionalnom, već i na unutarnjem tržištu Europske unije, gdje propisi o zaštiti tržišnog natjecanja predstavljaju jedan od temeljnih stupova ekonomske i političke stabilnosti.

Tri su ključna materijalno-pravna instituta tržišnog natjecanja u fokusu rada Agencije: zabrana sporazuma između poduzetnika kojima se ograničava tržišno natjecanje, zabrana zlouporabe vladajućeg položaja i kontrola koncentracija, i to kako na unutarnjem hrvatskom tržištu, tako i na unutarnjem tržištu Europske unije. U tom smislu Agencija je nositelj provedbe ZZTN-a i podzakonskih akata, te je ovlaštena izravno primjenjivati pravnu stečevinu Europske unije i to: članak 101. UFEU-a koji uređuje zabranjene sporazume između poduzetnika sa značajnim učinkom na trgovinu između država članica Europske unije, odnosno članak 102. UFEU-a koji uređuje zlouporabe vladajućeg položaja poduzetnika sa značajnim učinkom na unutarnjem tržištu Europske unije.

Uz to, kroz provedbu sektorskih istraživanja tržišta Agencija stječe uvid u funkcioniranje pojedinih tržišta i konkurentske odnose na istima. Riječ je o dubinskim analizama temeljenim na izravnom obraćanju poduzetnicima i podacima koje oni dostavljaju na zahtjev Agencije. Predmetna istraživanja Agencija pokreće po službenoj dužnosti, pri čemu na osobito dinamičnim ili osjetljivim tržištima takva istraživanja provodi redovito jednom godišnje. Ona se provode u cilju boljeg razumijevanja odnosa na pojedinim mjerodavnim tržištima, osobito onima koja ukazuju na slabosti u funkcioniranju, a takve dubinske analize tržišta ili pojedine prakse na tržištu često otkriju nepravilnosti koje su suprotne propisima o zaštiti tržišnog natjecanja te Agenciji postaju temelj za pokretanje postupaka protiv poduzetnika.

S ciljem da se na području cijele Europske unije primjenjuju jednaki standardi zaštite tržišnog natjecanja, Agencija kontinuirano, i prije članstva Hrvatske u Europskoj uniji, surađuje s tijelima za zaštitu tržišnog natjecanja i Europskom komisijom.
Taj sustav zaštite tržišnog natjecanja na unutarnjem tržištu Europske unije, kojeg je Agencija postala dio 1. srpnja 2013., podrazumijeva paralelnu nadležnost između Europske komisije, tijela za zaštitu tržišnog natjecanja država članica Europske unije, nadležnih europskih sudova (Opći sud i Sud Europske unije) i nacionalnih sudova u državama članicama Europske unije u primjeni pravne stečevine iz područja prava zaštite tržišnog natjecanja,

sukladno Uredbi Vijeća (EZ) br. 1/2003. Sukladno toj Uredbi, kako bi se osigurala učinkovita i dosljedna primjena spomenutih pravila o zaštiti tržišnog natjecanja, Europska komisija i nacionalna tijela uspostavili su Europsku mrežu tijela za zaštitu tržišnog natjecanja unutar koje države članice surađuju u primjeni i provedbi pravila o tržišnom natjecanju koja vrijede u Europskoj uniji, te predstavlja temelj za stvaranje opće, zajedničke kulture tržišnog natjecanja. Suradnja Agencije s Europskom komisijom i nadležnim tijelima država članica unutar ECN mreže, od 1. srpnja 2013., postala je njezina obveza.

Zadaća ECN mreže je jačanje konzistentnosti i konvergencije između jurisdikcija država članica Europske unije u području zaštite tržišnog natjecanja. Suradnja unutar ECN mreže ostvaruje se kroz zajednički rad u različitim radnim skupinama i sektorskim podskupinama, te savjetodavnim odborima. Također, suradnja obuhvaća razmjenu informacija o postupcima koji se vode protiv poduzetnika za koje se sumnja da sklapaju zabranjene sporazume (članak 101. UFEU) ili zlouporabe vladajući položaj (članak 102. UFEU) te suradnju u provedbi zajedničkih nenajavljenih pretraga ili pružanje pomoći u provođenju pretraga, kao i provedbu pretraga u ime i za račun Europske komisije ili tijela za zaštitu tržišnog natjecanja države članice Europske unije. Na taj je način Agencija aktivno uključena u proces odlučivanja na razini Europske unije.

Obujam poslova Agencije znatno se povećao još 2014. godine a vezano i uz analizu notifikacija koncentracija zaprimljenih od Europske komisije u okviru rada u ECN mreži. Naime, Europska komisija temeljem Uredbe Vijeća (EZ) br. 139/2004 o kontroli koncentracija dostavlja Agenciji prijave koncentracija poduzetnika (notifikacije) koje je zaprimila Europska komisija, a Agencija je dužna provjeriti imaju li te koncentracije koje su prijavljene Europskoj komisiji učinak na hrvatskom tržištu. Također, u tom se postupku u okviru ECN mreže određuje koje je tijelo najprikladnije za vođenje postupka ocjene dopuštenosti koncentracije.

Drugim riječima, radi se o obvezi Europske komisije da tijelima za zaštitu tržišnog natjecanja svih država članica Europske unije dostavlja prijave namjere provedbe koncentracija poduzetnika koje se moraju prijaviti Europskoj komisiji budući da imaju EU dimenziju. U pravilu je riječ o koncentracijama koje imaju učinke u najmanje tri države članice.

Upravo to je razlog zbog kojega Agencija mora vrlo pomno analizirati svaku takvu koncentraciju notificiranu u Europskoj komisiji, a budući da je riječ o koncentracijama s cijelog teritorija Europske unije, broj takvih notifikacija je na godišnjoj razini vrlo visok.

Zbog činjenice da Agencija u samom početku izvršavanja navedene obveze analize notifikacija koncentracija nije mogla procijeniti koliki će biti priljev takvih predmeta pa posljedično niti koliki opseg posla i angažiranosti postojećeg kadra će biti nužan za obradu istih, Agencija se odlučila promatrati taj segment kroz određeno razdoblje. Shodno tomu, Agenciji je nakon završetka trogodišnjeg razdoblja (radi se o razdoblju 2015. – 2017., u kojem je promatrala priljev predmeta i opseg zaprimljenih predmeta), moguće predvidjeti njihovo kretanje i broj.

Dakle, Agencija je prvi put u Strateškom planu 2019. – 2021. naznačila postojanje značajnog broja predmeta s osnova analize notifikacija koncentracija zaprimljenih od Europske komisije, koji, kao potencijalno upravni predmeti, zahtijevaju detaljan pristup i obradu u svakom pojedinačnom slučaju. Agencija ih je stoga prvi puta u Strateškom planu 2019.- 2021., u dijelu kojim je razrađen posebni cilj Agencije - 1.1. "Provedba sustava mjera zaštite tržišnog natjecanja na hrvatskom tržištu i integriranje u sustav zaštite tržišnog natjecanja na unutarnjem tržištu Europske unije", uvrstila u brojčane pokazatelje postojećeg

načina ostvarenja navedenog pod točkom 1.1.1. "Ažurno rješavanje predmeta iz nadležnosti i djelokruga rada Agencije u odnosu na zaštitu tržišnog natjecanja".

Aktivna uključenost Agencije u proces odlučivanja na razini Europske unije vidljiva je i u kontekstu usuglašavanja novih provedbenih propisa na europskoj razini. Primjerice, krajem 2018. godine zaključen je proces pregovora Direktive (EU) 2019/1 Europskog parlamenta i vijeća EU od 11. prosinca 2018. o ovlašćivanju tijela država članica nadležnih za tržišno natjecanje za učinkovitije provođenje pravila i osiguravanje pravilnog funkcioniranja unutarnjeg tržišta (dalje: Direktiva). Direktiva je objavljena u siječnju 2019. godine, te je stupila na snagu 4. veljače 2019. godine. Direktivom se nastoji, uvođenjem novih pravila, omogućiti efikasnija provedba pravila o zaštiti tržišnog natjecanja Europske unije kojima bi se omogućilo poštivanje nacionalnih posebnosti, ali i dodatno osnažilo tijela za tržišno natjecanje država članica. Osobito je izražena potreba da Direktiva uredi pitanja neovisnosti i resursa kako bi se omogućilo tijelima za zaštitu tržišnog natjecanja da neovisno određuju svoje prioritete u radu i samostalno upravljaju svojim proračunom. Agencija će se posvetiti radu na potrebnim izmjenama postojećih propisa tijekom sljedeće dvije godine, što je rok propisan nacionalnim tijelima za zaštitu tržišnog natjecanja da Direktivu prenesu u nacionalna zakonodavstva.

Osim navedene Direktive, Agencija je i u svojoj novoj nadležnosti – otkrivanju i suzbijanju nepoštenih trgovačkih praksi u lancu opskrbe hranom – bila aktivna u procesu pregovaranja novog europskog propisa, zajedno s predstavnicima Ministarstva poljoprivrede. Riječ je o budućoj direktivi u području nepoštenih trgovačkih praksi u lancu opskrbe hranom (Direktiva Europskog parlamenta i Vijeća o nepoštenim trgovačkim praksama u odnosima među poduzećima u lancu opskrbe hranom (COM(2018) 173 final). Europski parlament, Vijeće i Komisija u prosincu 2018. godine postigli su politički dogovor o ovoj Direktivi kojoj će se svim poljoprivrednicima i velikoj većini poljoprivredno-prehrambenih poduzetnika u EU-u pružiti zaštita od praksi koje se kose s dobroj vjerom i poštenom trgovinom.

Također, imajući u vidu predsjedanje Republike Hrvatske Vijećem EU-a u prvoj polovici 2020. godine za očekivati je i povećanu prisutnost predstavnika Agencije na sastancima u Bruxellesu u tom razdoblju, slijedom preporuke Ministarstva vanjskih i europskih poslova (dalje: MVEP-a) da predstavnici tijela državne uprave prisustvuju radni sastancima na EU razini, stječu potrebna iskustva i umrežavaju s predstavnicima EU institucija i tijela država članica.

Pored navedenoga, Agencija u smislu svog statusa sudionika u radu OECD-ovog Odbora za tržišno natjecanje, obvezna je sudjelovati na sastancima tog odbora najmanje dva puta godišnje. Inače, u okviru OECD-a Agencija ostvaruje najintenzivniju suradnju kroz Regionalni centar za tržišno natjecanje u Budimpešti (RCC), u čijem obrazovnom programu sudjeluje od osnutka centra 2005. godine.

"Postojeći" načini ostvarenja

1.1.1. Ažurno rješavanje predmeta iz nadležnosti i djelokruga rada Agencije u odnosu na zaštitu tržišnog natjecanja

1.1.2. Sektorska istraživanja i analize tržišta

1.1.3. Suradnja s drugim tijelima vezano uz zaštitu tržišnog natjecanja

1.1.4. Sudjelovanje na sastancima radnih skupina i podskupina ECN-a i sastancima savjetodavnih odbora i sastancima OECD-a

Opći cilj	Otklanjanje ograničenja koja sputavaju djelovanje sila tržišnog natjecanja i jačanje kulture tržišnog natjecanja te otkrivanje i otklanjanje postupanja koja predstavljaju nepoštene trgovačke prakse i uspostavu poštenih trgovačkih praksi u lancu opskrbe hranom
Posebni cilj	Provedba sustava mjera zaštite tržišnog natjecanja na hrvatskom tržištu i integriranje u sustav zaštite tržišnog natjecanja na unutarnjem tržištu Europske unije
Program u državnom proračunu	3212 ZAŠTITA TRŽIŠNOG NATJECANJA

POSTOJEĆI NAČINI OSTVARENJA							
Način ostvarenja	Aktivnost/ projekt u državnom proračunu	Pokazatelj rezultata	Jedinica	Polazna vrijednost	Ciljana vrijednost 2020.	Ciljana vrijednost 2021.	Ciljana vrijednost 2022.
1.1.1.Ažurno rješavanje predmeta iz nadležnosti i djelokruga rada Agencije u odnosu na zaštitu tržišnog natjecanja	A507008 Administracija i upravljanje K507005 Informatizacija	Pravovremeno rješavanje predmeta iz nadležnosti i djelokruga rada Agencije	broj	412	415	415	415
1.1.2. Sektorska istraživanja i analize tržišta	A507008 Administracija i upravljanje K507005 Informatizacija	Broj sektorskih istraživanja i analiza tržišta	broj	4	4	4	4
1.1.3. Suradnja s drugim tijelima vezano uz zaštitu tržišnog natjecanja	A507008 Administracija i upravljanje K507005 Informatizacija	Održani sastanci, stručne pomoći	broj	22	22	23	23
1.1.4. Sudjelovanje na sastancima radnih skupina i podskupina ECN-a, sastancima savjetodavnih odbora i sastancima OECD-a	A507008 Administracija i upravljanje	Uključenost predstavnika Agencije	broj	21	22	23	23

Pokazatelji učinka:

TABLICA POKAZATELJA UČINKA						
Opći cilj	1. Otklanjanje ograničenja koja sputavaju djelovanje sila tržišnog natjecanja i jačanje kulture tržišnog natjecanja te otkrivanje i otklanjanje postupanja koja predstavljaju nepoštene trgovačke prakse i uspostavu poštenih trgovačkih praksi u lancu opskrbe hranom					
Posebni cilj	Pokazatelj učinka	Jedinica	Polazna vrijednost	Ciljana vrijednost 2020.	Ciljana vrijednost 2021.	Ciljana vrijednost 2022.
Provedba sustava mjera zaštite tržišnog natjecanja na hrvatskom tržištu i integriranje u sustav zaštite tržišnog natjecanja na unutarnjem tržištu Europske unije	Provedene mjere zaštite tržišnog natjecanja	broj	412	415	415	415

1.2. Promicanje svijesti o koristi koju građanima donosi tržišno natjecanje i jačanje kulture tržišnog natjecanja

Zadaci Agencije kojoj je povjerena zaštita tržišnog natjecanja pored obveze rješavanja predmeta, obuhvaćaju i različite oblike djelovanja usmjerenih na zagovaranje tržišnog natjecanja s ciljem da, kako u suradnji sa drugim državnim tijelima, tako i otvorenošću prema poduzetnicima i široj javnosti, jačaju razinu svijesti o važnosti poštivanja pravila tržišnog natjecanja u stvaranju konkurentnog tržišta i tržišnog gospodarstva. Jačanje kulture tržišnog natjecanja treba smatrati aspektom politike tržišnog natjecanja koji je barem jednako važan kao i sankcioniranje sporazuma, zlouporaba i kontrola koncentracija. Praksa pokazuje da poznavanje načela i pravila tržišnog natjecanja ima znatan utjecaj na učinkovitost politike tržišnog natjecanja.

Proaktivno promicanje prava i politike tržišnog natjecanja te razvoj i širenje kulture tržišnog natjecanja specifična je zadaća Agencije, a koja uvelike doprinosi postizanju općeg cilja Agencije.

Slijedom navedenoga, valja naglasiti kako su propisi o zaštiti tržišnog natjecanja prisilne naravi te stoga svi relevantni hrvatski propisi koji imaju ili bi mogli imati učinak na tržišno natjecanje ne smiju biti u suprotnosti s propisima o zaštiti tržišnog natjecanja. Vezano na navedeno, zakonska se obveza Agencije odnosi na davanje stručnih mišljenja o sukladnosti nacrta prijedloga zakona i drugih propisa, kao i važećih zakona i drugih propisa s propisima o zaštiti tržišnog natjecanja. Ta je uloga Agencije dodatno osnažena stupanjem na snagu Zakona o procjeni učinka propisa (Narodne novine, broj 90/2011) i Uredbe o provedbi postupka procjene učinaka propisa (Narodne novine, broj 66/2012), na temelju kojih je Agencija nadležna za davanje mišljenja o učinku propisa na tržišno natjecanje.

Uz to, Agencija od središnjih tijela državne uprave ili drugih državnih tijela može i sama zatražiti dostavljanje na uvid nacrta prijedloga zakona i drugih propisa radi davanja stručnih

mišljenja o njihovoj sukladnosti sa ZZTN-om, ako smatra da ti propisi mogu značajno utjecati na tržišno natjecanje.

Takvim analizama propisa, kako nacrta, tako i važećih propisa, Agencija djeluje preventivno odnosno smanjuje mogućnost donošenja propisa koji sadrže ograničavajuće odredbe s aspekta politike tržišnog natjecanja, a koje štete i potrošačima i ukupnoj konkurentnosti hrvatskog gospodarstva. Istodobno, time se unaprijed smanjuje potreba za složenim *ex post* postupanjima Agencije.

Agencija, također, na zahtjev Hrvatskog sabora, Vlade Republike Hrvatske, središnjih tijela državne uprave, jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave te pravnih osoba s javnim ovlastima daje stručna mišljenja. Uz to, Agencija daje mišljenja i očitovanja povodom upita državnih institucija, jedinica lokalne samouprave te poduzetnika.

Osim što mišljenjima podiže razinu svijesti i informiranosti o ulozi politike i prava tržišnog natjecanja te širi znanja o rješenjima i razvoju komparativne prakse iz područja prava i politike tržišnog natjecanja, Agencija, dodatno, inicijativama i očitovanjima koje upućuje Vladi Republike Hrvatske, ministarstvima ili drugim regulatorima i institucijama, čak i poduzetnicima, ukazuje na mogućnosti negativnih učinaka propisa i regulatornog okruženja na tržišno natjecanje, kao i pojedinih postupaka i ponašanja poduzetnika.

Osim izvršavanja zakonske obveze na podnošenje izvješća o radu Hrvatskom saboru koje ujedno objavljuje na svojim službenim mrežnim stranicama (www.aztn.hr), Agencija njeguje dugogodišnju praksu da na mrežnim stranicama redovito objavljuje sve svoje odluke (rješenja, mišljenja, priopćenja) kao i najvažnije interne dokumente Agencije (programe rada, Statut itd.). Na stranici se redovito objavljuju i presude Visokog upravnog suda Republike Hrvatske po tužbama na rješenja Agencije kao i relevantne odluke Ustavnog suda Republike Hrvatske. Osim toga, Agencija temeljem izričite odredbe ZZTN-a, sva svoja rješenja objavljuje u Narodnim novinama.

Promicanje svijesti o koristi koju građanima donosi tržišno natjecanje ostvaruje se kroz komunikacijske aktivnosti vezane uz predstavljanje odluka Agencije u javnosti te općenito prezentacije njezina rada putem svih raspoloživih komunikacijskih kanala - mrežne stranice i mjesečnog elektronskog biltena AZTN info. Naime, u cilju dodatnog jačanja kulture tržišnog natjecanja Agencija izrađuje mjesečnu elektronsku publikaciju koja općoj i stručnoj javnosti na jednostavan i razumljiv način predstavlja odluke i aktivnosti Agencije, ali i prenosi zanimljivije informacije i teme iz područja tržišnog natjecanja iz Europske unije i svijeta. Bilten se primateljima šalje elektronskim putem te se objavljuje i na službenim mrežnim stranicama Agencije (www.aztn.hr) gdje su arhivirani i dostupni svi objavljeni brojevi.

Promicanje prava i politike tržišnog natjecanja, također, se ostvaruje organizacijom konferencije iz područja tržišnog natjecanja. Uz jednu konferenciju godišnje koju iz područja zaštite tržišnog natjecanja organizira Agencija, stručnjaci iste tijekom cijele godine održavaju predavanja na drugim skupovima, visokoškolskim ustanovama kao i na seminarima koje organiziraju strukovna udruženja poduzetnika (Hrvatska udruga poslodavaca i Hrvatska gospodarska komora). Edukacija u pravilu, uz praktične primjere, obuhvaća temeljne pojmove tržišnog natjecanja, rad Agencije i suradnju sa Europskom komisijom, zabranjene sporazume poduzetnika, zlouporabu vladajućeg položaja poduzetnika, koncentracije poduzetnika te promicanje prava i politike tržišnog natjecanja. Na taj način se komunikacija Agencije s opće, produbljuje na stručnu i kvalificiranu javnost, prije svega poduzetnike, sudstvo i odvjetništvo i akademsku javnost.

Ujedno, Republika Hrvatska predsjeda Vijećem EU-a u prvoj polovici 2020. godine pa u skladu s time Agencija preuzima obvezu organiziranja Europskog dana tržišnog natjecanja, jednodnevne konferencije koja će se održati tijekom svibnja 2020. godine. Konferencija će okupiti oko 150 sudionika, i to najviših dužnosnika europskih agencija, kao i europskog povjerenika za zaštitu tržišnog natjecanja. U tu svrhu Agencija je već započela s pripremama za predsjedanje i to planiranjem susreta s predstavnicima (na najvišoj i operativnoj razini) Finske i Rumunjske – zemalja tzv. „Trija", tj. zemalja koje predsjedaju prije RH.

Pored navedenoga, kao dio komunikacijskih aktivnosti te ujedno i aktivnog pristupa politici promicanja znanja o tržišnom natjecanju, Agencija periodično izrađuje i objavljuje korisne publikacije kojima dodatno educira širu javnost o specifičnim pitanjima iz djelokruga svoga rada.
Agencija veliku pažnju poklanja stalnom dodatnom obrazovanju i stručnom usavršavanju svojih kadrova visoke razine stručnosti na područjima ekonomije i prava, a sve u svrhu daljnjeg razvoja kulture tržišnog natjecanja te oblikovanja cjelovite i konzistentne politike tržišnog natjecanja kroz jedinstveni i obvezni oblik usavršavanja tzv. INTER-EDUKA, putem kojeg i članovi Vijeća i djelatnici stručne službe Agencije međusobno razmjenjuju znanja o najnovijim propisima, trendovima, postupanjima i konkretnim odlukama u području zaštite tržišnog natjecanja.

"Postojeći" načini ostvarenja

1.2.1. Objava odluka, priopćenja, godišnjih izvješća i ostalih *on-line* informacija Agencije i izrada mjesečnog biltena

1.2.2. Davanje stručnih mišljenja, mišljenja o učinku propisa na tržišno natjecanje i ostalih mišljenja

1.2.3. Suradnja s drugim tijelima radi promicanja kulture tržišnog natjecanja

1.2.4. Organizacija konferencije iz područja tržišnog natjecanja

Opći cilj	Otklanjanje ograničenja koja sputavaju djelovanje sila tržišnog natjecanja i jačanje kulture tržišnog natjecanja te otkrivanje i otklanjanje postupanja koja predstavljaju nepoštene trgovačke prakse i uspostavu poštenih trgovačkih praksi u lancu opskrbe hranom						
Posebni cilj	Promicanje svijesti o koristi koju građanima donosi tržišno natjecanje i jačanje kulture tržišnog natjecanja						
Program u državnom proračunu	**3212 ZAŠTITA TRŽIŠNOG NATJECANJA**						
POSTOJEĆI NAČINI OSTVARENJA							
Način ostvarenja	**Aktivnost/ projekt u državnom proračunu**	**Pokazatelj rezultata**	**Jedinica**	**Polazna vrijednost**	**Ciljana vrijednost 2020.**	**Ciljana vrijednost 2021.**	**Ciljana vrijednost 2022**
1.2.1. Broj objavljenih odluka, priopćenja, godišnjih izvješća i ostalih on-line informacija Agencije i izrada biltena	A507008 Administracija i upravljanje K507005 Informatizacija	Objava odluka, priopćenja, godišnjih izvješća i ostalih on-line informacija Agencije	broj	130	130	130	130

1.2.2. Broj danih stručnih mišljenja, mišljenja o učinku propisa na tržišno natjecanje i ostalih mišljenja	A507008 Administracija i upravljanje K507005 Informatizacija	Davanje stručnih mišljenja, mišljenja o učinku propisa na tržišno natjecanje i ostalih mišljenja	broj	75	75	75	75
1.2.3. Suradnja s drugim tijelima radi promicanja kulture tržišnog natjecanja	A507008 Administracija i upravljanje K507005 Informatizacija	Suradnja s drugim tijelima radi promicanja kulture tržišnog natjecanja	broj	28	28	28	28
1.2.4. Organizacija konferencije iz područja tržišnog natjecanja	A507008 Administracija i upravljanje K507005 Informatizacija; A507017 Regionalna suradnja-organizacija konferencije	Organizacija konferencije iz područja tržišnog natjecanja	broj	1	1	1	1

Napomena:
*Ovdje se ukazuje na to kako je nagli porast danih odluka, priopćenja, mišljenja i biltena izravno povezan uz novu nadležnost Agencije vezano uz provedbu ZNTP-a.

Pokazatelji učinka:

TABLICA POKAZATELJA UČINKA						
Opći cilj	1. Otklanjanje ograničenja koja sputavaju djelovanje sila tržišnog natjecanja i jačanje kulture tržišnog natjecanja te otkrivanje i otklanjanje postupanja koja predstavljaju nepoštene trgovačke prakse i uspostavu poštenih trgovačkih praksi u lancu opskrbe hranom					
Posebni cilj	**Pokazatelj učinka**	**Jedinica**	**Polazna vrijednost**	**Ciljana vrijednost 2020.**	**Ciljana vrijednost 2021.**	**Ciljana vrijednost 2022.**
Promicanje svijesti o koristi koju građanima donosi tržišno natjecanje i jačanje kulture tržišnog natjecanja	Broj održanih predavanja akademskoj zajednici, broj objavljenih stručnih radova, broj održanih konferencija	broj	5	6	6	6

1.3. Provedba sustava mjera propisanih za uspostavu poštenih trgovačkih praksi u lancu opskrbe hranom

Imajući u vidu da se radi o potpuno novom pravnom instrumentu kojim je definiran sustav za osiguranje i zaštitu poštenih trgovačkih odnosa, te da se o punoj primjeni ZNTP-a može govoriti tek nakon 1. travnja 2018. godine, Agencija je, pored inicijalne izrade snimke stanja na tržištu poljoprivrednim i prehrambenim proizvodim, čiji je cilj prvenstveno utvrđivanje razine usklađenosti akata sudionika u lancu opskrbe hranom s odredbama ZNTP-a, vodi više upravnih (ispitnih) postupaka po službenoj dužnosti radi zaštite javnog interesa.

Utvrđivanje razine usklađenosti akata i poslovnih praksi sudionika u lancu opskrbe hranom Agencija namjerava ostvariti koristeći ovlaštenje koje proizlazi iz odredbi ZNTP-a, kojim je Agencija ovlaštena, između ostalog, prikupljati od stranaka u postupku i drugih osoba koje nemaju položaj stranke u postupku, zadruga, strukovnih ili gospodarskih interesnih udruga ili udruženja i komora sve potrebne obavijesti u obliku pisanih očitovanja te dostavu na uvid ugovora i drugih potrebnih podataka i dokumentacije.

Agencija primjenjujući „metodu uzorka" prikuplja podatke na temelju kojih izrađuje analize o postupanju poduzetnika: trgovaca, otkupljivača i/ili prerađivača, koji imaju značajnu pregovaračku snagu u smislu provjere usklađenosti njihovih ugovora koje sklapaju s dobavljačima, u skladu s odredbama članka 17. ZNTP-a.

Slijedom pribavljenih podataka Agencija, na temelju utvrđenog činjeničnog stanja te ovisno o utvrđenom koristi instrumente predviđene odredbama ZNTP-a u smislu pokretanja i vođenja upravnih postupaka protiv sudionika koji su postupali suprotno odredbama ZNTP-a.

Kroz provedbu sektorskog istraživanja tržišta, a koristeći sve zakonom predviđene instrumente, Agencija stječe uvid u funkcioniranje tržišta koje je obuhvaćeno primjenom ZNTP-a radi utvrđivanja postojanja neravnoteže i nepravilnosti prouzročenih postupanjem sudionika na tom tržištu. U slučaju da se utvrdi postojanje postupanja koja ukazuju na to da su u suprotnosti s odredbama ZNTP-a, takva postupanja predstavljaju temelj za pokretanje postupka u kojem se utvrđuju sve činjenice i okolnosti potrebne za donošenje odluke o tome je li u konkretnom slučaju došlo do povrede odredbi ZNTP-a te posljedično, a ovisno o utvrđenim činjenicama, Agencija izriče upravno-kaznene mjere počiniteljima povreda odredaba ZNTP-a.

U cilju zaštite javnog interesa, Agencija uzima u obzir i anonimne predstavke i to na način da u pravilu ispituje navode iz anonimnih predstavki i prijava u okviru neupravnih postupaka na način da izravno od navodnih prekršitelja ZNTP-a traže podaci, dokumentacija i pisana pojašnjenja u skladu s odredbom članka 17. stavka 1. ZNTP-a, te na temelju pribavljenih i analiziranih materijala utvrđuje postojanje uvjeta za pokretanje upravnog postupka.

Agencija radi na senzibilizaciji svih sudionika u lancu opskrbe u pogledu uspostave, osiguranja i zaštite poštenih trgovačkih praksi u lancu opskrbe hranom pa u tom smislu i putem različitih medija upućuje pozive svim dobavljači koji smatraju da im se nameću nepoštene trgovačke prakse da se jave, makar i anonimno, jer će u tom slučaju Agencija pokrenuti upravni postupak po službenoj dužnosti.

Agencija predviđa i daljnji nastavak suradnje s ministarstvom nadležnim za poljoprivredu davanjem pojašnjenja na pitanja koja nastanu u praksi, u slučaju da se pojave situacije za koje odgovori izravno ne proizlaze iz odredbi ZNTP-a.

S obzirom da je ZNTP potpuno novi propis, koji za cilj ima regulirati stanje na tržištu poljoprivrednim i prehrambenim proizvodima uspostavljanjem poštenih trgovačkih praksi u lancu opskrbe hranom, bit će potrebno raditi i na prikupljanju podataka, radi evaluacije učinaka primjene i provedbe ZNTP-a, a radi eventualnih daljnjih prilagodbi, kako na zakonodavnoj razini, tako i u samoj praksi.

Nakon donošenja Direktive Europskog parlamenta i Vijeća koja će stvoriti pravni okvir na razini Europske Unije, bit će potrebno usmjereno raditi i na harmonizaciji propisa, ne samo na razini ZNTP-a, već i drugih propisa kojima se dodiruju pitanja vezana uz uspostavu poštenih trgovačkih praksi u lancu opskrbe hranom.

Ovaj vid suradnje prvenstveno bi se trebao ostvariti na radnim sastancima koje će biti potrebno održavati kako bi se ostvarila najviša razina učinkovitosti primjene ZNTP-a, ali posredno i drugih propisa, koji „dodiruju" područje primjene ZNTP-a.

Pored tijela nadležnog za poljoprivredu Agencija predviđa i nastavak suradnje sa strukovnim ili gospodarskim interesnim udrugama ili udruženjima i komorama, putem kojih će posredno surađivati i sa sudionicima u lancu opskrbe hranom, a radi davanja pojašnjenja o pojedinim pitanjima iz prakse vezanim uz provedbu odredbi ZNTP-a.

Od donošenja Direktive Europskog parlamenta i Vijeća koja će regulirati pitanja zabrane nepoštenih trgovačkih praksi na razini Europske unije, s obzirom na jedinstveno tržište Europske unije, bit će potrebno raditi s drugim državama članicama na usklađivanju i rješavanju pitanja nepoštenih trgovačkih praksi. U tom smislu realno je za očekivati da će se pojaviti pitanja koja će države članice razmatrati i usklađivati na organiziranim radnim skupinama.

Slijedom navedenog, Agencija predviđa suradnju s drugim tijelima i organizacijama u vezi sa zabranom nepoštenih trgovačkih praksi neovisno o tome radi li se o tijelima unutar Republike Hrvatske, ili o tijelima i organizacijama na unutarnjem tržištu Europske unije.

"Postojeći" načini ostvarenja

1.3.1. Ažurno rješavanje predmeta iz nadležnosti i djelokruga rada Agencije u odnosu na zabranu nepoštenih trgovačkih praksi

1.3.2. Snimanje, ispitivanje i analiziranje tržišta u odnosu na zabranu nepoštenih trgovačkih praksi

1.3.3. Suradnja s drugim tijelima vezano uz zabranu nepoštenih trgovačkih praksi

1.3.4. Sudjelovanje na sastancima radnih skupina, konferencijama i radionicama u odnosu na zabranu nepoštenih trgovačkih praksi

Opći cilj	Otklanjanje ograničenja koja sputavaju djelovanje sila tržišnog natjecanja i jačanje kulture tržišnog natjecanja te otkrivanje i otklanjanje postupanja koja predstavljaju nepoštene trgovačke prakse i uspostave poštenih trgovačkih praksi u lancu opskrbe hranom
Posebni cilj	Provedba sustava mjera propisanih za uspostavu poštenih trgovačkih praksi u lancu opskrbe hranom
Program u državnom proračunu	3212 ZAŠTITA TRŽIŠNOG NATJECANJA

POSTOJEĆI NAČINI OSTVARENJA							
Način ostvarenja	Aktivnost/ projekt u državnom proračunu	Pokazatelj rezultata	Jedinica	Polazna vrijednost	Ciljana vrijednost 2020.	Ciljana vrijednost 2021.	Ciljana vrijednost 2022.
1.3.1.Ažurno rješavanje predmeta iz nadležnosti i djelokruga rada Agencije u odnosu na zabranu nepoštenih trgovačkih praksi	A507008 Administracija i upravljanje K507005 Informatizacija	Pravovremeno rješavanje predmeta iz nadležnosti i djelokruga rada Agencije	broj	81*	35	35	35
1.3.2. Snimanje, ispitivanje i analiziranje tržišta u odnosu na zabranu nepoštenih trgovačkih praksi	A507008 Administracija i upravljanje K507005 Informatizacija	Broj ispitivanja i analiza tržišta	broj	1	15	15	15
1.3.3. Suradnja s drugim tijelima u odnosu na zabranu nepoštenih trgovačkih praksi	A507008 Administracija i upravljanje K507005 Informatizacija	Održani sastanci, stručne pomoći	broj	10	10**	10**	10**

1.3.4. Sudjelovanje na sastancima radnih skupina, Konferencija-ma i radionicama u odnosu na zabranu nepoštenih trgovačkih praksi“	A507008 Administracija i upravljanje	Broj sastanaka na kojima Agencija ima predstavnika	broj	10	10***	10***	10***

* Agencija je dobila novu nadležnost u smislu provedbe potpuno novog propisa, ZNTP-a, koji je u punoj primjeni od 1. travnja 2018. Iskazna polazna vrijednost predstavlja izvršene predmete u tom području u 2018. godini, a ta je vrijednost uvećana u odnosu na ciljane vrijednosti za naredna razdoblja iz razloga primjene novog propisa te većeg priljeva predmeta u prvoj godini primjene navedenog propisa.

** S obzirom da je postupak za donošenje Direktive Europskog parlamenta i Vijeća o zabranjenim trgovačkim praksama u poslovnim odnosima u lancu opskrbe hranom u završnoj fazi pregovora u okviru trialoga, može se očekivati da će do kraja mandata Europskog parlamenta ista biti donesena. Bude li Direktiva usvojena u predloženom obliku, rok za njezinu implementaciju u zakonodavstva država članica mogao bi biti 2 godine od donošenja. U tom smislu moguće je u narednom razdoblju strateškog planiranja očekivati povećanje broja predmeta koji će se odnositi na sudjelovanje u izradi propisa i davanje mišljenja.
Kako je predlagatelj i nositelj izrade ZNTP-a Ministarstvo poljoprivrede, o zakonodavnim aktivnostima i dinamici u postupanju tog ministarstva ovisi, kako vrijeme, tako i broj predmeta kojim će u pojedinom trenutku biti „opterećena“ Agencija stoga će biti moguće planirati suradnju Agencije s drugim tijelima u odnosu na zabranu nepoštenih trgovačkih praksi.

*** Nastavno na obrazloženje „**“, bit će moguće predviđati i sudjelovanje predstavnika Agencije na sastancima radnih skupina, konferencijama i radionicama u odnosu na zabranu nepoštenih trgovačkih praksi

Pokazatelji učinka:

TABLICA POKAZATELJA UČINKA						
Opći cilj	1. Otklanjanje ograničenja koja sputavaju djelovanje sila tržišnog natjecanja i jačanje kulture tržišnog natjecanja te otkrivanje i otklanjanje postupanja koja predstavljaju nepoštene trgovačke prakse i uspostava poštenih trgovačkih praksi u lancu opskrbe hranom					
Posebni cilj	Pokazatelj učinka	Jedinica	Polazna vrijednost	Ciljana vrijednost 2020.	Ciljana vrijednost 2021.	Ciljana vrijednost 2022.
Provedba sustava mjera propisanih za uspostavu poštenih trgovačkih praksi u lancu opskrbe hranom	Provedene mjere zabrane nepoštenih trgovačkih praksi u lancu opskrbe hranom	broj	81	35	35	35

1.4. Promicanje svijesti o koristi koju sudionicima u lancu opskrbe hranom donosi propis o zabrani nepoštenih trgovačkih praksi te uspostava poštenih trgovačkih praksi

U cilju zaštite proizvođača od nekorektnih tretmana trgovaca/otkupljivača i/ili prerađivača, uspostave transparentnih odnosa proizvođača i trgovaca/ otkupljivača i/ili prerađivača te uređenja tržišta i sankcioniranja nepoštene trgovačke prakse u lancu opskrbe hranom, uloga Agencije je da u konkretnim predmetima donosi odluke o postojanju ili nepostojanju postupanja koja su u koliziji sa propisom o nepoštenoj trgovačkoj praksi.

Agencija se, pored rješavanja konkretnih predmeta, aktivno uključuje u promicanje obavijesti iz područja zabrane nepoštenih trgovačkih praksi svim adresatima ZNTP-a i drugim zainteresiranim osobama s ciljem uspostave poštenih trgovačkih praksi. U tom smislu Agencija je od samog početka pripreme ZNTP-a, u suradnji s Ministarstvom poljoprivrede koje je ovlašteni predlagatelj toga zakona, uključila u raspravu sve zainteresirane subjekte.

Tako je primjerice tijekom prosinca 2017. godine Agencija prikupljala pitanja vezana uz primjenu ZNTP-a. Pitanja su prikupljana putem Hrvatske gospodarske komore, Hrvatske udruge poslodavaca, Ministarstva poljoprivrede, odvjetničkih društava te izravno od adresata toga zakona. Agencija je izdvojila najčešća pitanja, analizirala ih u suradnji s Ministarstvom poljoprivrede te je, zajedno s Ministarstvom poljoprivrede, odgovorila na pitanja i objavila ih na mrežnim stranicama Agencije. Navedena pitanja su naknadno, tijekom 2018. godine u nekoliko navrata dopunjavana zbog dodatnih pojašnjenja te su, u svrhu lakšeg uvida adresata ZNTP-a u navedene odgovore, Ministarstvo poljoprivrede i Agencija izradili pročišćeni tekst Odgovora na pitanja.

Tijekom veljače i ožujka 2018., održane su interaktivne radionice u Zagrebu, Splitu, Osijeku, Rijeci, Puli i Varaždinu na kojima je sudjelovalo gotovo 700 sudionika. Na navedenim radionicama, nakon uvodnog izlaganja pomoćnika ministra poljoprivrede o materijalnim odredbama novog zakona, predstavnici Agencije odgovarali su na brojna pitanja sudionika. Kroz pisana pojašnjenja i izravnu komunikaciju na radionicama, predstavnici Ministarstva poljoprivrede i Agencije odgovorili su na gotovo 200 pitanja.

I nakon 1. travnja 2018., kao dana početka pune primjene ZNTP-a, Agencija je odgovarala na pojedinačna pitanja adresata, a izgledno je da će s tom praksom nastaviti i u narednom razdoblju.

Promicanje svijesti o koristi koju gospodarstvu neposredno, a posredno građanima donosi uspostava poštenih trgovačkih praksi u lancu opskrbe hranom, ostvaruje se kroz komunikacijske aktivnosti vezane uz predstavljanje odluka Agencije u javnosti te općenito prezentacije njezina rada putem svih raspoloživih komunikacijskih kanala - mrežne stranice i mjesečnog elektronskog biltena AZTN info.

U cilju promicanja poštenih trgovačkih praksi, Agencija u okviru svojih mjesečnih elektronskih publikacija izrađivati i objavljivati sadržaje vezane uz primjenu ZNTP-a, te zabranu nepoštenih i promoviranje poštenih trgovačkih praksi u lancu opskrbe hranom, na koji način općoj i stručnoj javnosti na jednostavan i razumljiv način predstavlja odluke i aktivnosti Agencije, ali i prenosi zanimljivije informacije i teme iz tog područja.

Svoj proaktivni stav vezano uz promicanje i jačanje uspostave poštenih trgovačkih praksi Agencija izražava i na način da aktivno surađuje s Ministarstvom poljoprivrede dajući

stručnu podršku prilikom izrade službenih stajališta o pojedinim odredbama prijedloga Direktive Europskog parlamenta i Vijeća o zabranjenim trgovačkim praksama u poslovnim odnosima u lancu opskrbe hranom, čija će zadaća biti da na razini Europske unije uvede minimalne standarde za zaštitu od određenih nepoštenih trgovačkih praksi, a sve kako bi se smanjila pojava takvih praksi i pridonijelo osiguranju primjerenog životnog standarda za poljoprivredne proizvođače.

Promicanje svijesti o koristi koju sudionicima u lancu opskrbe hranom donosi propis o zabrani nepoštenih trgovačkih praksi te uspostava poštenih trgovačkih praksi Agencija namjerava postići i na neizravan način u smislu ispunjavanja svoje zakonske obveze objave donesenih akata, a koja proizlazi iz članka 22. ZNTP-a.

Akte koje Agencija donese u smislu članka 20. ZNTP-a, odnosno rješenja i privremena rješenja u smislu odredbi ZNTP-a, Agencija će objavljivati na mrežnoj stranici te ih kao takve učiniti dostupnima javnosti, odnosno zainteresiranim osobama.

Uspostavu poštenih trgovačkih praksi Agencija namjerava pomoći i objavom Izvještaja o radu koji čini sastavni dio Izvješća Agencije, a kojim će se javnost detaljno obavijestiti o poduzetim radnjama u smislu odredaba ZNTP-a.

Ispunjavanjem zakonske obveze objave odluka Agencije u smislu odredbi ZNTP-a kao i obveze podnošenja Izvještaja o radu Agencije u smislu odredbi ZNTP-a Agencija, između ostalog, namjerava i podići svijest o nužnosti uspostave poštenih trgovačkih praksi te preventivno djelovati na svijest svih sudionika u lancu opskrbe hranom o tome koja postupanja treba izbjegavati odnosno kako sudjelovati u jačanju kulture poštenih trgovačkih praksi na dobrobit svih.

"Postojeći" načini ostvarenja

1.4.1. Objava odluka, priopćenja, godišnjih izvještaja i ostalih *on-line* informacija Agencije i izrada biltena Agencije

1.4.2. Davanje mišljenja vezano uz primjenu i provedbu propisa kojim je uređena zabrana nepoštenih trgovačkih praksi

1.4.3. Suradnja s drugim tijelima radi promicanja kulture uspostave nepoštenih trgovačkih praksi

Opći cilj	Otklanjanje ograničenja koja sputavaju djelovanje sila tržišnog natjecanja i jačanje kulture tržišnog natjecanja te otkrivanje i otklanjanje postupanja koja predstavljaju nepoštene trgovačke prakse i uspostava poštenih trgovačkih praksi u lancu opskrbe hranom
Posebni cilj	Promicanje svijesti o koristi koju sudionicima u lancu opskrbe hranom donosi propis o zabrani nepoštenih trgovačkih praksi sa svrhom uspostave poštenih trgovačkih praksi
Program u državnom proračunu	**3212 ZAŠTITA TRŽIŠNOG NATJECANJA**

POSTOJEĆI NAČINI OSTVARENJA

Način ostvarenja	Aktivnost/ projekt u državnom proračunu	Pokazatelj rezultata	Jedinica	Polazna vrijednost	Ciljana vrijednost 2020.	Ciljana vrijednost 2021.	Ciljana vrijednost 2022.
1.4.1. Broj objavljenih odluka, priopćenja, godišnjih izvještaja i ostalih on-line informacija Agencije i izrada biltena Agencije	A507008 Administracija i upravljanje K507005 Informatizacija	Objava odluka, priopćenja, godišnjih izvješća i ostalih on-line informacija Agencije	broj	5	6	8	10
1.4.2. Broj danih mišljenja vezano uz primjenu i provedbu propisa kojim je uređena zabrana nepoštenih trgovačkih praksi	A507008 Administracija i upravljanje K507005 Informatizacija	Davanje mišljenja vezano uz primjenu i provedbu propisa kojim je uređena zabrana nepoštenih trgovačkih praksi	broj	78*	40**	10	5
1.4.3.Suradnja s drugim tijelima radi promicanja kulture uspostave poštenih tržišnih praksi	A507008 Administracija i upravljanje K507005 Informatizacija	Suradnja s drugim tijelima radi promicanja kulture uspostave poštenih trgovačkih praksi	broj	5	12	8	8

*Ovdje se ukazuje na to kako je nagli porast danih mišljenja izravno povezan uz novu nadležnost Agencije vezano uz provedbu ZNTP-a kao novog propisa koju u tom broju nije realno za očekivati u narednom razdoblju.

** S obzirom na to da je postupak za donošenje Direktive Europskog parlamenta i Vijeća o zabranjenim trgovačkim praksama u poslovnim odnosima u lancu opskrbe hranom u završnoj fazi pregovora u okviru trialoga, može se očekivati da će do kraja mandata Europskog parlamenta ista biti donesena. Bude li Direktiva usvojena u predloženom obliku, rok za njezinu implementaciju u zakonodavstva država članica mogao bi biti 2 godine od donošenja. U tom smislu moguće je u narednom razdoblju strateškog planiranja očekivati povećanje broja predmeta koji će se odnositi na sudjelovanje u izradi propisa i davanje mišljenja. Isto tako realno je predvidjeti i obrnutu situaciju.

Pokazatelji učinka:

TABLICA POKAZATELJA UČINKA						
Opći cilj	1. Otklanjanje ograničenja koja sputavaju djelovanje sila tržišnog natjecanja i jačanje kulture tržišnog natjecanja te otkrivanje i otklanjanje postupanja koja predstavljaju nepoštene trgovačke prakse i uspostava poštenih trgovačkih praksi u lancu opskrbe hranom					
Posebni cilj	**Pokazatelj učinka**	**Jedinica**	**Polazna vrijednost**	**Ciljana vrijednost 2019.**	**Ciljana vrijednost 2020.**	**Ciljana vrijednost 2021.**
Promicanje svijesti o koristi koju sudionicima u lancu opskrbe hranom donosi propis o zabrani nepoštenih trgovačkih praksi sa svrhom uspostave poštenih trgovačkih praksi	Broj održanih predavanja akademskoj zajednici, broj objavljenih stručnih radova, broj održanih konferencija	broj	5	7	8	8

KLASA: 400-01/19-01/002
URBROJ: 580-06/88-19-002

Predsjednik Vijeća za
zaštitu tržišnog natjecanja

Mladen Cerovac, mag.iur.